VALTERI

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Oppimis- ja ohjauskeskus Valterin asiantuntijalausunto ja kuuleminen

Eduskunnan sivistysvaliokunta 22.10.2024

HE 114/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi perusopetuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Viitteet:

- Päätös valtion erityiskoulujen hallinnollisesta yhdistämisestä ja opetuksen järjestämisestä (OKM/1/530/2015)

- Hallituksen esitys HE 114/2024 vp, kohdat:

  ***2.1** Oppimisen ja koulunkäynnin tuen nykytila ja lainsäädännöllinen perusta / **2.1.5** Perusopetuslain mukaiset tukimuodot / Perusopetuslain 39 §:n mukaiset tehtävät sekä*

  ***2.2** Oppimisen ja koulunkäynnin tukeen liittyvät opetusjärjestelyt /**2.2.5** Erikoissairaanhoidossa olevan oppilaan opetus ja*

  ***5**.Lausuntopalaute*

- Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus eräiden valtion oppilaitosten maksullisista suoritteista vuosina 2022–2025 (1110/2021). https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20211110

- TAE 2025 (2026-2028) valmistelu

VALTERI

VALTERI

- Tervaväylä, Oulu
- Onerva, Jyväskylä
- Ruskis & Skilla, Helsinki
- Mäntykangas, Kuopio
- Mikael, Mikkeli
- Tampere (ohjauspalvelut)
- Turku (ohjauspalvelut)
- Vaasa (ohjauspalvelut)

MONIALAISUUS

MONIAMMATILLISUUS

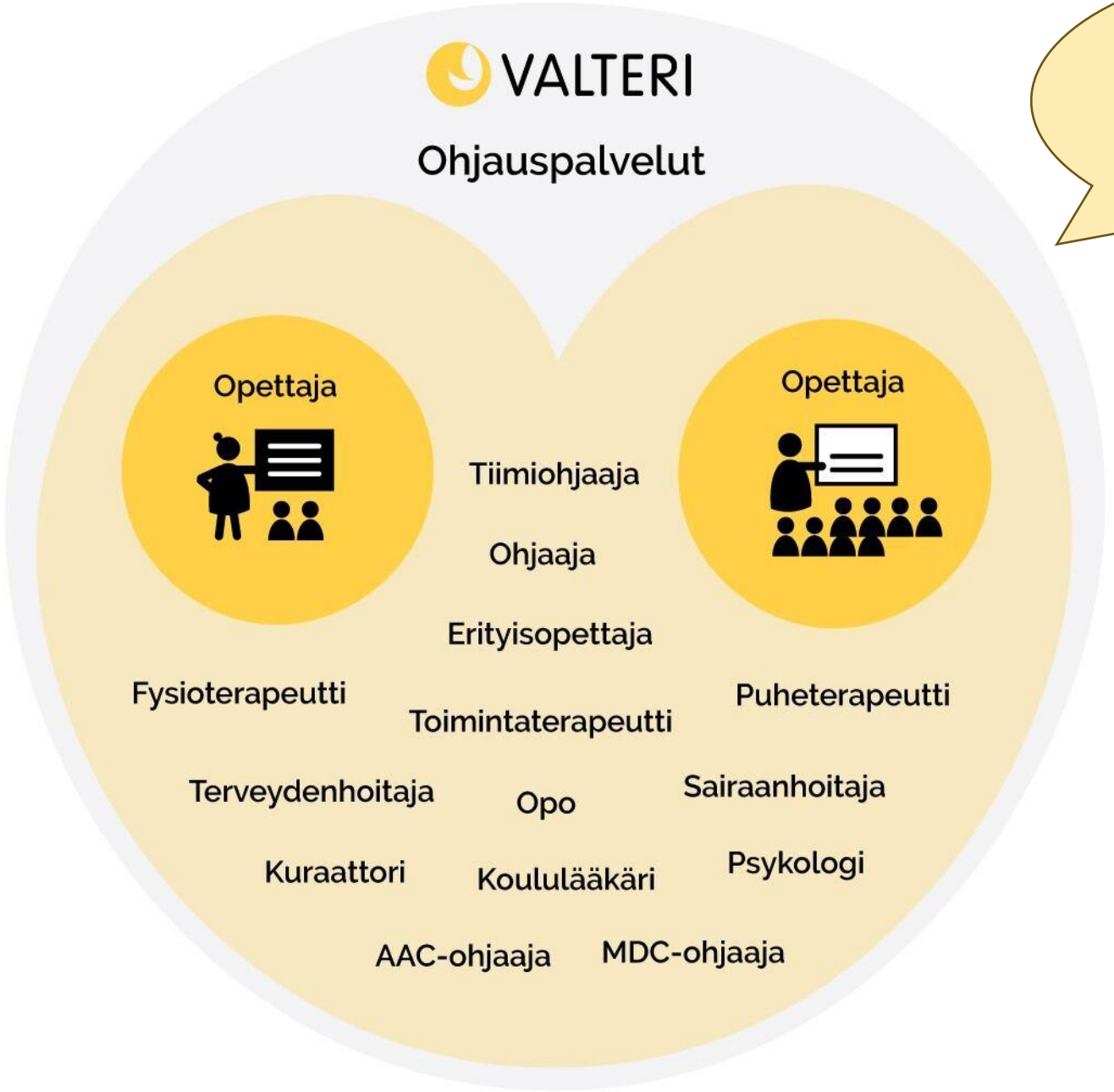

Kaikessa tekemisessä ytimenä monialaisuus

Opetus

Kuntoutus

Oppilaan tuki

Ohjauspalvelut

Tutkimusperustaisuus ja toimintakykylähtöisyys

VALTERI

Oppimis- ja ohjauskeskus Valterin toiminnan vuosi 2023

Toteutimme viime vuonna valtakunnallisesti

Palveluitamme käytti Suomen kunnista	70%
Ohjauskäynnit	982 käyntiä
Tukijaksot	3116 jaksopäivää
Koulutukset	335 koulutusta
Koulupaikka Valteri-koulussa	13% asiakkaistamme

Palvelimme verkkokaupan kautta

Julkaisut	2106 tuotetta
Verkkokoulutukset	470 lisenssiä

Meillä työskenteli viime vuonna

Valterin ammattilaisia	550 henkilöä
Eri ammattiryhmissä	22 ammattiryhmää
Tulevaisuuden tähtiä	98 opiskelijaa
Koulutus- ja tutkimusyhteistyötä	40 kumppanin kanssa

Syksy 2024: Valterin ammattilaisia 500 henkilöä.

Asiakkaamme ovat sanoneet

"Tärkeä asiantuntijan tuki koulun ja kodin välisessä tiedonkulussa. Positiivinen ja kannustava asenne."

"Olen varma, että huoltajallekin tuli sellainen tunne, että lapsen tarpeet huomioitiin ja että ehkä viimein hänkin saa vastauksia siihen, miksi lapsen koulunkäynti on ollut tuskaista."

"Nyt tuli tunne, että lapsen pulmat todella huomioitiin, niiden äärelle pysähdyttiin."

VALTERI

Lähikouluperiaate ’sateenvarjona’, hallituksen tavoitteet ohjaavat

Hallitusohjelman tavoitteena on:

- **yhdenvertaisuusperiaatteen** mukaisesti turvata jokaisen oppilaan oikeus riittävään koulunkäynnin ja oppimisen tukeen.
- säätää valtakunnallisesti **yhtenäiset** tukitoimet ja -muodot.
- **varmistaa** oppilaalle hänen tarvitsemansa konkreettiset **tukitoimet** sekä kouluille riittävät **resurssit** tuen toteuttamiseen.

Tarkoitus on, että oppilas saisi jatkossa tukea oppimiseensa **mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja matalalla kynnyksellä**.

VALTERI

Opetusalan ammattilaisten konsultointi vaatii osaamista ja kokemusta

Palvelutoiminta Valterissa kattaa monipuolisen valikoiman palveluita ja mahdollistaa oppilaskohtaisen räätälöinnin. Konsultaatiotyötä kentällä on tehty yli 30 vuotta. Kunnat ovat aina kipuilleet maksullisuudesta.

- Nyt **pandemian jälkeiset ajat** ja **sairaalaopetuskonsultaation maksuttomuus** ovat muuttaneet tilannetta siten, että palvelun kustannus on alkanut ratkaista asioita ja on esim. linjattu, että ulkopuolista palvelua ei voida enää ostaa. Talousperustaisesti tämä on varsin ymmärrettävää tänä päivänä. Nyt tämä **on johtamassa erilaisten oppimisen ja koulunkäynnin tuen tarvitsijoiden epätasa-arvoiseen kohteluun lain nimissä**. Ja tämä joukko on todella suuri ja monitarpeinen. Asiantuntijakonsultaation saamisen tulee olla yhdenvertaisesti säädelty.

Yhdenvertaisuuden ja alueellisen tasa-arvon nimissä Valterin palveluista yksi keskeinen ja valtakunnallisesti saavutettava palvelu on ohjaus- ja konsultaatiokäynnit (lähi- ja etätoteutus), joiden tulisi yllä olevaan viitaten olla maksuttomia kunnille.

Valterin konsultaatio voi kohdistua sekä ryhmäkohtaiseen oppilaita ja ryhmässä toimivia aikuisia tukevaan että oppilaskohtaiseen erityisistä tarpeista johtuvaan ohjaukseen/konsultointiin.

VALTERI

Esityksen kohta 4 a & 3 mom,

Esityksessä: Perusopetuslain 4 a §:n 3 momentin mukaan oppilaan opetuksen järjestäjä ja sairaalan tai muun erikoissairaanhoidon toimintayksikön sijaintikunta sopivat ja järjestävät moniammatillisessa yhteistyössä siirtymisen kannalta välttämättömästä tuesta, kun oppilas siirtyy sairaalaopetukseen ja takaisin omaan lähikouluunsa tai esiopetuksen järjestämispaikkaansa.

- Lakiin tulisi luonnollisesti kirjata Valteri-koulua koskien esityksen 4 a §:n 3 momenttia mukaillen:

  ”Niiden oppilaiden kohdalla, jotka siirtyvät Valterista lähikouluun Valteri-koulu ja oppilaan kotikunta sopivat ja järjestävät moniammatillisessa yhteistyössä siirtymisen kannalta välttämättömästä tuesta lähikouluun tai esiopetuksen järjestämispaikkaansa.”

- Tämä velvoittaa vahvasti kaikkia toimijoita. On vahva inklusiivisuutta tukeva ’viesti’!

! Hyvin harvoinhan juurisyy ns. kokonaan poistuu, katoaa, korjaantuu tai parantuu. Kyse on yleensä oppijan erityisistä piirteistä, joihin myös varhaiskasvatuksen toimijoiden ja koulun tulee sopeutua - ja jotka tulee hyväksyä.!

VALTERI

Tarvitaan päätös, “lupa”, tai lain kohta, joka mahdollistaa kunnalle maksuttomat ohjaus- ja konsultaatiokäynnit Valterille

- Kaikilla Valterin palveluilla pyritään ennaltaehkäisemään, tukemaan lähikoulua työssään ja vahvistamaan vahvuusperustaisesti yksilön tilannetta.

- Valterin palveluiden osittaisella (ohjaus- ja konsultaatiokäynnit) maksuttomuudella varmistetaan erilaisten tuen tarvitsijoiden yhdenvertaisuutta ja alueellista tasa-arvoisuutta sekä saavutettavuutta.

- Tähän varhaiseen interventioon panostamalla todennäköisesti alennetaan merkittävästi kustannuksia tulevalla koulupolulla aikuisuuteen saakka, ja eteenpäinkin tulevaisuuteensa.

HENKILÖKUNNAN RYHMÄTÖISTÄ AJATUKSIA ’LIPPULAPUILLA’)):

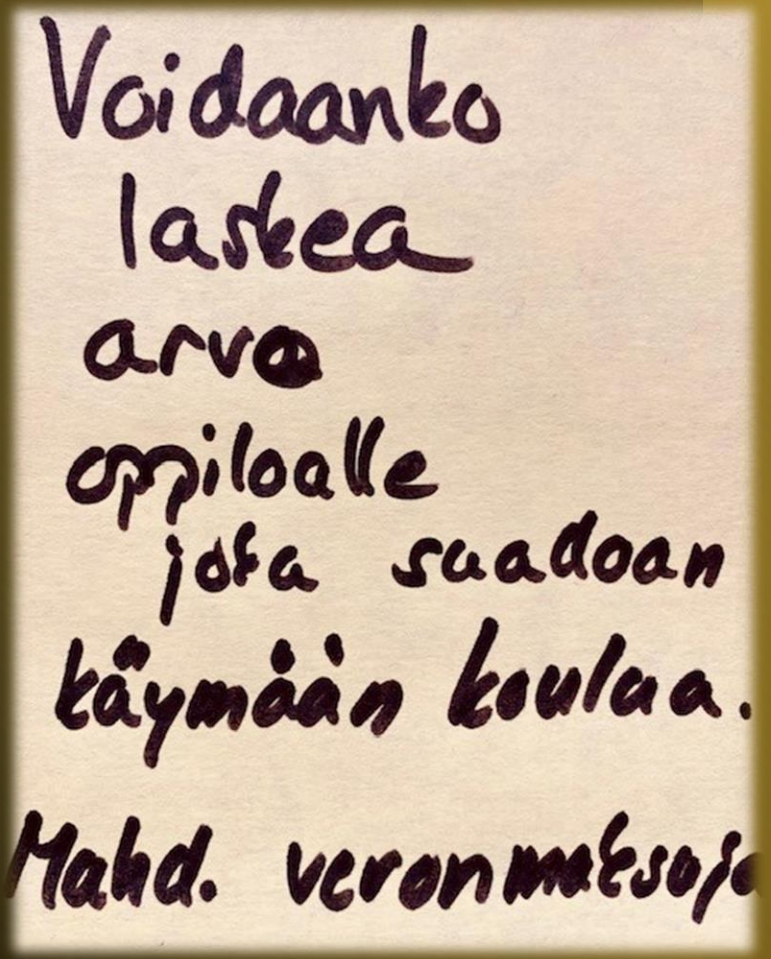

VALTAKUNNALLISTA OPPIJAN TARPEIDEN MUKAAN

OHJAUSKÄYNTI
- OHJAAVA OPETTAJA?
- OHJAAJA?
- ERITYISLK OPETTAJA?
- PUHETRAPEUTTI?
- FYSIOTERAPEUTTI?
- TOIMINTATERAPEUTTI?

ARVIOINTEJA; TOIMINTAKYKY, AVUNTARVE, JNE.

KOULUTUSTA OPETTAJILLE

KOULUTUSTA KOKO TIIMILLE

KOULUTUSTA KOKO KOULULLE?

JULKAISUJA, OPPIMATERIAALEJA, TYÖKALUJA

TYÖNOHJAUSTA

EHKÄ TUKIJAKSO VALTERISSA?

EHKÄ TUKIJAKSO OMASSA LÄHIKOULUSSA?

EHKÄ MÄÄRÄAIKAINEN OPPILASPAIKKA VALTERISSA?

LÄHI – JA ETÄPROSESSEJA
SAATTAEN VAIHTAMISTA
OSAAMISEN JAKAMISTA
KUMPPANUUTTA

VALTERI

Yhdessä tehden yhteiseen kouluun

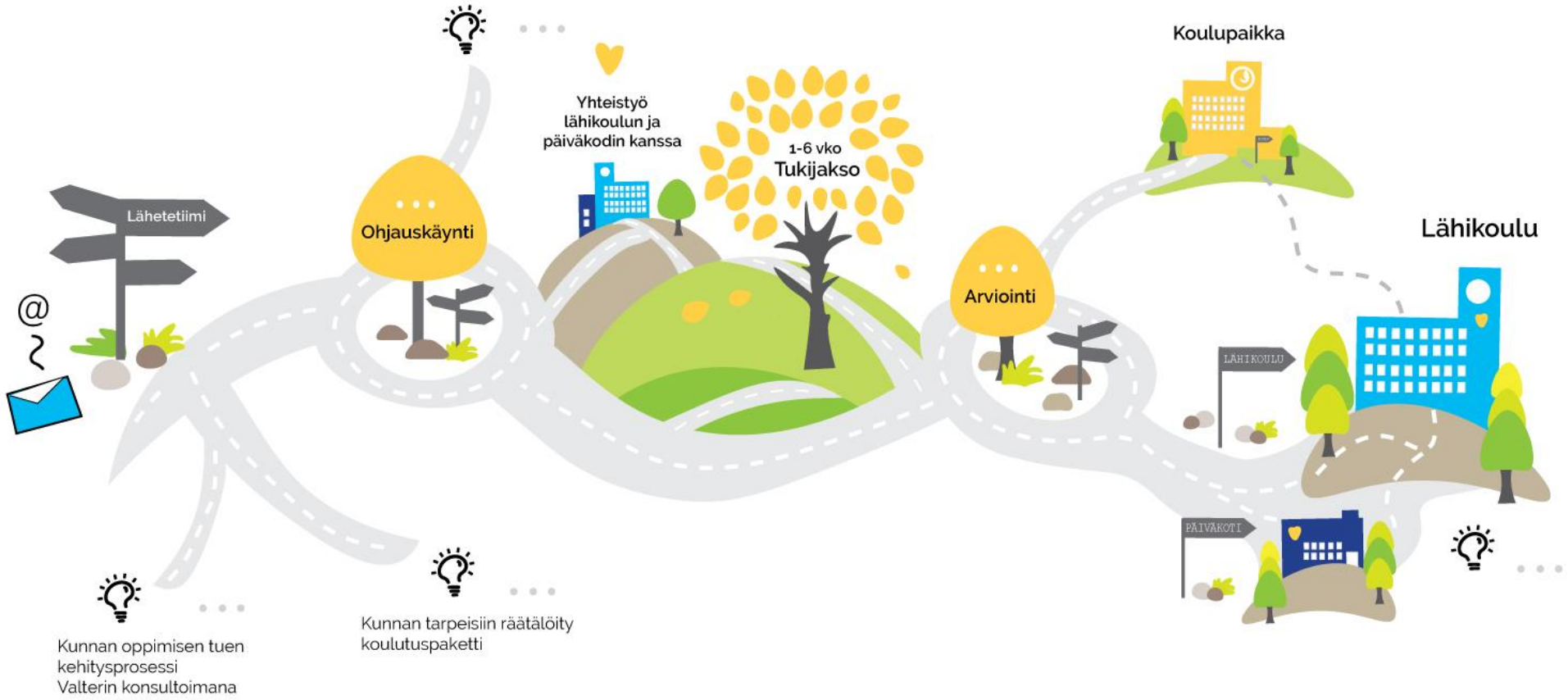

KIITOS!